

ONTUSTIK-KAZAKHSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер» кафедрасы Аралық аттестаттауға арналған бағдарлама сұрақтары		39/11 4 беттің 1 беті

БАҚЫЛАУ ӨЛШЕУ ҚҰРАЛДАРЫ

Аралық аттестаттауға арналған бағдарлама сұрақтары

Пәні: Философия

Пән коды: Fil 2107

ББ атауы және шифры: «6B10115 Медицина», «6B10116 Педиатрия», «6B10117 Стоматология», «6B10118 – Медициналық-профилактикалық іс»

Оқу сағаты/кредит көлемі: 150 (5 кредит)

Оқу курсы мен семестрі: 2 курс 3,4 семестр

Құрастырғандар:

доцент м.а. т.ғ.к., Аширов Ш.А.

аға оқытушы Сабитов Т.Ж.

Әлеуметтік-гуманитарлық
пәндер кафедрасының
меңгерушісі:

Аширов Ш.А.

Хаттама №

12

Күні:

26.06

2025ж.

Шымкент, 2025 ж.

ONTUSTIK-KAZAKHSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер» кафедрасы Аралық аттестаттауға арналған бағдарлама сұрақтары		39/11 4 беттің 1 беті

Аралық аттестаттауға арналған бағдарлама сұрақтары

1. Білім жүйесіндегі философияның пайда болуы және оның орны. Дәрігер дүниетанымындағы философияның жүйелеуші рөлі.
2. Философия, оның пайда болуы және білім жүйесіндегі орны. Философия қоғамдық сананың формасы ретінде. Философия және медицина.
3. Философия пәні. Философияның негізгі тақырыптар мен бағыттары. Философияның басқа ғылымдар арасындағы орны.
4. Антика философиясы.
5. Батыс пен Шығыс философиясының пайда болуы мен дамуының жалпы заңдылықтары мен ерекшеліктері.
6. Орта ғасырлардағы философия, оның діни сипаты.
7. Ренессанс философиясы.
8. Жаңа заман философиясы, оның ғылымның дамуымен байланысы. Әдіс мәселесі.
9. Экзистенциализм философияның ерекше типі ретінде
11. Батыс дәстүріндегі «өмір философиясы».
12. М.Қашқари тіл философиясы
13. XX ғасыр философиясындағы тілдік бетбұрыс
14. Қазақ тілінің латын әліпбиіне көшуі
15. Онтология болмыс туралы ғылым ретінде. Философиялық ой тарихындағы болмыс проблемасы.
16. Аль Кинди және Ибн Рушд философиясы.
17. Материя туралы түсінік. Материя субстанция ретінде.
18. Қозғалыс - материяның өмір сүру тәсілі. Қозғалыстың негізгі түрлері мен формалары.
19. Ш.Құдайбердиев қозғалыс туралы.
20. Абай дүниетанымындағы Құдай мен адам болмысы
21. Кеңістік пен уақыт материяның тіршілік ету формалары ретінде. Медицинадағы кеңістіктік-уақыттық қатынастардың маңызы.
22. Сананың құрылымы. Сана мен өзін-өзі тану.
23. З.Фрейд пен К.Юнгтің тұжырымдамалары, олардың философия мен медицина үшін маңызы.
24. Таным философияның пәні ретінде. Гносеологияның негізгі мәселелері.
25. Практика, оның таным процесіндегі рөлі. Практиканың медицина үшін маңызы.
26. Білім және шығармашылық.
27. Сезімдік таным және оның түрлері. Сенсорлық танымның медициналық практикадағы рөлі.
28. Түйсік, оның танымдағы рөлі. Медициналық интуиция.
29. Ғылым білімнің негізгі формасы ретінде. Ғылыми критерийлері.
30. Ғылым классификациясы: Аристотель, Әл Фараби, Ибн Сина және басқалар.
31. Ғылым және техника.
32. Ы.Алтынсариннің білім философиясы.
33. «Bilimdi Adam» моделі.
34. Ғылым этикасы

ONTUSTIK-KAZAKHSTAN MEDICINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер» кафедрасы Аралық аттестаттауға арналған бағдарлама сұрақтары		39/11 4 беттің 1 беті

35. «Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық» жобасының отандық ғылым мен білімнің дамуына қосқан үлесі.
36. Диалектика. Диалектиканың тарихи формалары. Қазіргі диалектиканың пәні мен құрылымы.
37. Диалектиканың «заңы» және «категориялары» туралы түсінік. Диалектика заңдары мен категорияларының жіктелуі.
38. Денсаулық және ауру организмнің ерекше сапалы күйі ретінде.
39. «Бүтін», «бөлшек», «мазмұн», «форма» категориялары, және оның медицина үшін әдістемелік маңызы.
40. Әлеуметтік философия және оның қоғамды зерттеудегі рөлі.
30. Ғылым классификациясы: Аристотель, Әл-Фараби, Ибн Сина және басқалар.
31. Ғылым және технологиялар
32. Білім философиясы Ы.Алтынсарин.
33. «Bilimdi Adam» моделі.
34. Ғылым этикасы.
35. «Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық» отандық ғылым мен білімді дамытуда.
36. Диалектика. Диалектиканың тарихи формалары. Қазіргі диалектиканың пәні мен құрылымы.
37. Диалектиканың «заңы» және «категориялары» туралы түсінік. Диалектика заңдары мен категорияларының жіктелуі.
38. Денсаулық және ауру организмнің ерекше сапалы күйі ретінде.
39. «Бөлек», «жеке», «арнайы», «жалпы» және «жалпы» категориялары, олардың медицина үшін әдістемелік маңызы.
40. Әлеуметтік философия және оның қоғамды зерттеудегі рөлі.
30. Ғылым классификациясы: Аристотель, Әл Фараби, Ибн Сина және басқалар.
31. Ғылым және технологиялар
32. Білім философиясы Ы.Алтынсарин.
33. «Bilimdi Adam» моделі.
34. Ғылым этикасы.
35. «Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық »отандық ғылым мен білімді дамытуда.
36. Диалектика. Диалектиканың тарихи формалары. Қазіргі диалектиканың пәні мен құрылымы.
37. Диалектиканың «заңы» және «категориялары» туралы түсінік. Диалектика заңдары мен категорияларының жіктелуі.
38. Денсаулық және ауру организмнің ерекше сапалы күйі ретінде.
39. «Бөлек», «жеке», «арнайы», «жалпы» және «жалпы» категориялары, олардың медицина үшін әдістемелік маңызы.
40. Әлеуметтік философия және оның қоғамды зерттеудегі рөлі.
41. Қоғам және табиғат.
42. Мәдениет және қоғам. Мәдениеттің әлеуметтік функциялары. Мәдениеттердің бірлігі және әртүрлілігі.
43. Мәдениет жүйесіндегі адам. Мәдениет шығармашылығы.
44. Экзистенциализм әлеміндегі адам және оның болмысы.
45. Адамның пайда болуы туралы түсініктер.
46. Қазақ философиясы тарихындағы адам мәселесі.

ONTUSTIK-KAZAKHSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер» кафедрасы Аралық аттестаттауға арналған бағдарлама сұрақтары		39/11 4 беттің 1 беті

47. Философиядағы өмір мен өлім мәселесі.
48. Өмірдің мәні қазақ философиясының негізгі категориясы ретінде.
49. Ахмед Яссауи философиясындағы мистикалық дүниетанымы.
50. Абай философиясындағы экзистенциализм.
51. Этикалық құндылықтардың тарихи типтері.
52. Этикалық категориялар: парыз, жақсылық, бар болу, парыз, ар-ождан, еркіндік.
53. Утилитаризм және деонтологиялық теориялар.
54. Ж.Баласағұни философиясы.
55. Кәсіби этика.
56. «Жеке тұлға», «даралық», «тұлға» ұғымы. Тұлғаның құрылымы және типтері.
57. Тұлға: еркіндік пен жауапкершілік проблемасы.
58. Аксиология - құндылықтардың философиялық теориясы. Адамның құндылық өлшемі.
59. Сөз бостандығы өзін-өзі көрсету ретінде.
60. Концепция Абая Толық адам.
61. Алаш қайраткерлерінің философиясындағы бостандық пен тәуелсіздік идеялары.
62. Философия және өнер
63. Өнер әлеміндегі адам.
64. Ежелгі философиядағы өнер философиясы.
65. Қазіргі заманғы философиядағы өнерді зерттеу стратегиясы.
66. Қазақ философиясындағы өнер философиясы.
67. Қазақтардың дәстүрлі музыкасының ерекшеліктері.
68. Қоғам және тұлға. Тұлғаны жатсыну мәселесі. Жеке тұлғаның бостандығы.
69. Демографиялық жағдай.
70. Экологиялық проблема
71. Қоғам жүйе ретінде.
72. Қоғамның негізгі салалары.
73. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
74. Саяси философия.
75. Қоғамның рухани өмірі.
76. Қоғамның рухани өмірінің негізгі элементтері.
77. Қоғамдық сананың құрылымы
78. Қоғамдық және жеке сана.
79. Қоғамдық сананың негізгі формалары және олардың әлеуметтік функциялары.
80. Тарихи процестің диалектикасы.
81. Қоғамдық дамудың формациялық және өркениеттік тұжырымдамалары.
82. Таптық қоғам туралы маркстік теория.
83. Қоғамның түрлері.
84. К.Поппер және ашық қоғам идеясы.
85. Желілік қоғамның мәні.
86. Модернизация. Урбанизация. Мәдениет және оның табиғаты.
87. Әлемдік тарихтағы біртұтас адамзаттың қалыптасу процесі.
88. Асан Қайғының «Жерұйық» философиясы.
89. Дін және философиялық білім.
90. Қазақ философиясының даму кезеңдері.
91. Қазіргі заманғы философияның ерекшеліктері.
92. Қазіргі Қазақстандағы жаңғыру процестері.
93. ХХІ ғасырдағы ұлттық бірегейліктің қалыптасу мәселелері.

ONTUSTIK-KAZAKHSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер» кафедрасы Аралық аттестаттауға арналған бағдарлама сұрақтары		39/11 4 беттің 1 беті

94. Қазақстандағы қоғамдық сананы жаңғыртудың негізгі векторлары.

95. Медициналық танымның ерекшеліктері.

96. Біздің заманымыздың ғаламдық мәселелері.

Жағдаяттық тапсырмалар:

Тапсырма 1. Сіз Эпикурға не деп жауап бере аласыз: "жас кезіңізде ешкім философия сабақтарын кейінге қалдырмасын, ал қартайған кезде философиямен айналысудан жалықпаңыз, өйткені ешкім жетілмегенде, жетілгенде емес, жан денсаулығы үшін. Жас пен қарт философиямен айналысу керек: 1-сі даналыққа жету үшін өткен шакты еске алу нәтижесінде игі істермен жасару, ал 2-і бойынша болашақтың алдындағы үрейдің болмауы бір мезгілде жасару және қартаю нәтижесі.

Тапсырма 2. И. Кант философия пәнін анықтау үшін қандай сұрақтар қойды? Сіз оларға қалай жауап берер едіңіз.

Тапсырма 3. Қазіргі ағылшын философиясының тарихшысы Б. Рассел былай деп жазды: "адамның жаны – Құдай мен аңның бірігуі, екі бастаманың күрес алаңы: бірі жартылай, шектеулі, өзіншіл, екіншісі әмбебап, шексіз және бейтарап". Сұрақ: адамның жаны бар ма? Антика философтар мен ортағасырлық схоластиктер жан туралы не жазды?

Тапсырма 4. Психика мен сана ұғымдарын байланыстырыңыз. Оларды салыстыруға бола ма?

Тапсырма 5. "Ми ойды шығарады, бауыр өт шығарады. Ми материалдық, бауыр материалдық, өт материалдық, сондықтан ой материалдық болуы керек". Осы тұжырымға сыни талдау жасаңыз.

Тапсырма 6. Психология, физиология, кибернетика және философиядағы сананың анықтамасын салыстырыңыз. Философиялық бағыттың ерекшелігі неде?

Тапсырма 7. Тірі және жансыз табиғаттағы рефлексия процестерінің айтарлықтай айырмашылығы неде? Шағылысудың келесі формаларын күрделілік деңгейінің жоғарылау ретімен орналастырыңыз: сезімталдық, психика, сана, ойлау, тітіркену, сезім.

Тапсырма 8. Еңбек адамда ойлаудың пайда болуының басты себебі ме? Сана пайда болуындағы қандай тұжырымдамаларын білесіз?

Тапсырма 9. Ой тіл қабығынан тыс жерде жоқ. Бұл пікірге философиялық талдау жасаңыз.

Тапсырма 10. Шығармашылықты адам санасы мен машиналық интеллекттің басты айырмашылығы деп санауға бола ма?

Қазіргі әлемнің даму процестерінің күрделілігі мен көпдеңгейі, ішкі қайшылықты сипаты оны бір немесе екі ғылымның әдістерімен зерттеуді қиындатады. Қазіргі ғылымның пәнаралық бағытқа бағдарлануы қоршаған әлемнің процестері мен құбылыстарын зерттеу контекстінде бірнеше әдістемелерді қолдануды қамтиды. Бірақ бұл жағдайда да бір ғылымды қоршаған әлемді қабылдау және зерттеу процесіне бағыттаушы ретінде пайдалану қажеттілігі туындайды. Әр түрлі тарихи кезеңдерде әр түрлі ғылымдар осы рөлді атқарды: 21 ғасырда қандай ғылымды дәл осылай ажыратуға болады?

Тапсырма 11. Философияда таным мәселесін түсіндіретін екі теорияны шартты түрде ажыратуға болады. Біріншісіне сәйкес-гностицизм-адамның танымдық мүмкіндіктері шексіз; екіншісі-агностицизм-керісінше айтады: адамның әлемді толық білу мүмкіндігі айтарлықтай шектеулі. Қазіргі ғылымда таза эпистемологиялық оптимизм немесе агностикалық скептицизм жағдайы мүмкін бе?

Тапсырма 12. Медицинаның дамуы дәрігерлердің ауруларды емдеуімен ғана емес, сонымен қатар жаңа дәрі-дәрмектер мен медициналық әдістерді ойлап табумен де тығыз байланысты. Бұл әртүрлі эксперименттік зерттеулерді, соның ішінде сынақ субъектілері ретінде пайдалануды қамтиды. Бұл жағдайда тәжірибе объектілеріне жанашырлық таныту

зерттеушінің объективтілігіне теріс әсер етеді? Немесе керісінше-эксперименттің сәтті өтуіне ықпал ете ме?